

Devrim üzerine düşünmeler

Yahya Kemal Tezverendede

Üstat Yahya kemalin yeni yazmış olduğu bir şiir karşısında bazı mülâhazalar

Yazan :

Prof. Halil

Nimetullah Öztürk

Bir genç elime bir şiir tutuş-
durdu.. Hangi dilden söylendi -
ğini ve şairin neler demek iste-
diğini sordu.. Şiir şü:

İSMAIL DEĞENİN KAINATI

Mesnevî şevkini eflâke çı -
karmış nâyiz

Haşrodek hemnefesi Haz -
retü Mavlânâyiz

Sine sâraâh-be-sûrâh ka -
nar vecdinden

Teşne-i zevk-i ezel leb-
be-leb-i sahbâyiz

Şeb-i lâhûda mazume-i
ocram gibi

Lâfz-ı bîşnev'le doğan deb-
debe-i m'anâyiz

Mey'i peymâne-bepeyma -
ne döt..u sakiden

Yine poymâne diler neşve-i
sertâpâyiz

Şems-i Tebriz hevâsiyle se-
ma' üzere Kemâl

Dahî-i dâire-i balüper-i
Monlâyiz.

Yahya Kemal

İlk bakışta bundan ancak bir
asır öncelerde yazılmış bir man-
zume sandım.. Altında şiir sa-
hibinin bugün hayatta olduğu -
nu görünce gözlerime inanamı-
yacağım geldi. Gerçek şiirin sa-
hibi bugün hayatta.. Bugün ya-
şıyordu. Fakat "bugün" ü ya-

şamıyor demek.. Şiirin lâfzı ma-
nasından, manası lâfzından o
kadar eski, o kadar günü geç-
miş şeyler.. Eski devrin artık
çoktan ölmüş, hayattan atıl-
mış bir takım "primitif düşün-
ce" leri, "mistik duygular" ı..
O devirde ortalığa miskinlik
havası çöktüren tekye edebiya-
tının insanları dünyadan soğu-
tan, gözleri âlirete çeviren "boş
hülyalar" ını haykıran bir man-
zume..

Fakat bugün böyle bir man-
zume bugünün Türk dünyasın-
da, bugünün Türklerine, bugü-
nün gençlerine sunulur mu?...
Bugün gözleri kamaştırıcı bir di-
rilme ile eskiyi yıkmış, yepyeni
bir varlık olarak dünyaya ün
salmış, medeniyet yolunda yü-
rümeye başlamış olan bugünkü
Türklük bu çeşid bayat, eski -
miş tekerlemelerden bir şey an-
lar mı ve anlasın mı?..

Bugün Türkün kafası pozitif
ilmin ışıkları ile aydınlanmış o-
larak dünyayı, hayatı ilim gözü
ile görüyor. Artık ne yıkılan
"Medrese" nin iskolâstik zihni-
yeti, ne çöken "Tekke" nin mistik
ruhu!... Bugünkü Türklük
"realite" yi yaşamak, "haki-
kat" ı düşünmekle kendi sahi-
ci varlığını edinmiştir..

Bugün Türkün kafasında
"Tekke" yok, "Vatan" var,
"Şeyh" yok, "Millet" var, "der-
viş" yok, "vatandaş" var. Bu-
gün pozitif ilmin ışığında me-
deniyet yolunda yürüyen Türk-
lük artık şeyhlerin, dedelerin
kainatı değil, Coperniclerin,

Galileelerin, Einsteinlerin kâi-
natını düşünüyor.

Hele bu türlü "saçma düşün-
ce" leri, "boş hülyalar" ı bir çe-
şid "ruhan" örtüye bürüyerek
"Hayvanî meyiller,, i "insanî,
olarak göstermek, "günah" ı
"sevap" şeklinde yutturmak is-
teyen "o göz boyama" lara ka-
nacak bön kafalar artık Türk
yurdunda kalmamıştır.

Hem kendi zamanlarına uy-
gun olarak düzülmiş olan bu
çeşid şiirlerin yaşadığı edebî
devirler ne kadar ne kadar ar-
kada kalmıştır. Namık Kema-
lin daha bundan yarım asır ön-
ce "Yüzümüz kızarmadan oku-
yamıyacığımız" dediği divan
edebiyatının bu gibi ahlâk düğ-
künü parçaları bugün bir "e-
debi marifet" olarak ortaya ko-
nur mu?.. Tekâmül eden ede-
biyatımız aşığı edebî devirlerle
bu türlü "çirkinlik" lardan ta-
mamile kurtulmuş, sıyrılmış
değil mi?... Meselâ Fıkrette bir
"Saki" ye tesadüf edilir mi?

Sosyal hayatta herkesi bir -
birinden ayırıcı, birbirine yan-
baktıncı, birbirine düşürücü,
türlü "tarikat" ideolojileri ar-
tık eski devrin kendisi gibi
Türkün kafasından yıkılıp git-
miştir..

Bugün millî varlığını edinmiş
olan Türkün ideolojisi "tek va-
tan", "tek millet", "tek iman",
ve bundan doğan "millî birlik"..
Bugünkü ulusal realiteyi yaşı-
yan 'Türklük artık yalancı şair
değil, sahici şair istiyor, "Tekke
zakiri" değil, "millî şair" bek-
liyor.

Bununla beraber bugün de-
mokrasi hayatı yaşıyoruz.. De-
mokrasi fikri halinde kaldık-
ça her düşünceye saygı göste-
rilir.. Bir türlü "Dergâh" dan
dışarıya çıkamayan "Pirimugan,,
bugünkü Türklük realite alemi-

ni de kenri rüyet "zaviye,, sinden
seyrederek pek de seçemediğin
den, bugünkü hayatın güzellik
lerinden biri olan, ve herkese
kendi millî varlığını tatdırıcı
bir soyadı da henüz alamamış..
Şaire yaşadığı mistik âlemin
büyüklerinden "Gavsulvasilin,, o
lan bir "kutbularifin" in adını
soyadı olarak armağan edelim
de, bundan böyle bu ad ile anı-
mış, sonunda "ebter,, kalmamış
olsun:

Yahya Kemal Tezveren Dede

